
Cirurgia ambulatoria i proves diagnòstico- terapèutiques

**Requeriments arquitectònics
establerts pel Departament de Salut**

Abril 2019

Alguns drets reservats

© 2019, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Edita:

Direcció General d'Ordenació i Regulació Sanitària. Servei d'Ordenació Sanitària

1a edició:

Barcelona, abril de 2019

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Sumari

Estructura i funcionament.....	4
Materials a utilitzar	4
Instal·lacions.....	4
Electricitat	4
Climatització	5
1. Classificació bàsica dels quiròfans i sales de proves	5
2. Paràmetres de disseny per a cada classificació	5
3. Renovació d'aire exterior i recirculació.....	6
3.1 Moviment d'aire, aire exterior i velocitat	6
3.2 Resum de la renovació de l'aire exterior i recirculació.....	7
3.3 Filtració.....	7
Gasos medicinals	7
Distribució i definició dels espais.....	8
Quadres d'espais preceptius per tipologia	8
Descripció dels espais preceptius per tipologia	11
1. Àrea de recepció i sala d'espera per a pacients	11
2. Àrea clínica o assistencial	11
3. Àrea per a proves diagnòstiques, àrea de preoperatori i àrea de readaptació al medi.....	12
4. Bloc quirúrgic per a cirurgia menor ambulatoria	13
5. Bloc quirúrgic per a cirurgia major ambulatoria (CMA)	16

Estructura i funcionament

El primer aspecte que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar un bloc quirúrgic és la seva ubicació dins del centre sanitari. És fonamental que se situï fora de la circulació general i, en conseqüència, de les àrees on hi ha més moviment de persones i de material.

Així mateix, és recomanable que disposi d'un únic accés, amb un disseny seqüencial, de manera que s'hi accedeixi progressivament des de les zones menys netes cap a les més netes, i en què els possibles traspassos entre les àrees netes i brutes es realitzin a través de rescloses o comportes, de manera que s'asseguri que no es puguin obrir simultàniament les d'entrada i sortida. Dins de les rescloses, com a sistema de barrera física, s'hi han d'utilitzar les banquetes. L'evacuació del material brut a l'exterior del bloc quirúrgic no ha d'alterar les condicions de màxima asèpsia i s'ha de realitzar sense creuar les àrees netes.

Materials a utilitzar

Paraments verticals

Han de ser llisos, sense irregularitats en la superfície, sense fissures, tan continus com sigui possible, amb minimització del nombre de juntes per tal de reduir l'acumulació de partícules o microorganismes i facilitar-ne la neteja de la manera més efectiva possible.

La trobada entre els paraments, tant verticals com amb el terra i sostre, ha de ser arrodonida. Tots els elements que han d'anar a la paret cal que siguin encastrats, de manera que s'evitin els sortints, prestatges i armaris.

Els materials a emprar han de ser no porosos, impermeables i resistent a l'aplicació repetida i freqüent de productes de neteja i als agents desinfectants.

Paviments

Han de ser resistent a l'ús, a l'impacte i a l'abració, tan continus com sigui possible, i cal que compleixin les exigències legals quant a conductivitat i que es puguin netejar i desinfectar de manera fàcil.

Sostres

Cal que siguin continus i hermètics, amb un acabat de superfície llisa i fàcil de netejar. No es permeten els registres ni l'accessibilitat d'aquests espais des de dins del quiròfan mateix.

Instal·lacions

Electricitat

La instal·lació d'electricitat ha de complir tots els requisits prescrits en el Reglament electrotècnic de baixa tensió i les instruccions tècniques que li siguin aplicables. Cada quiròfan ha de tenir el seu propi plafó d'aïllament, que s'ha de situar fora del quiròfan i en un lloc fàcilment accessible, amb protecció de sobreintensitats, transformador d'aïllament i monitor de detecció de fugues. Totes les preses elèctriques del quiròfan cal que passin pel plafó d'aïllament.

Ha de comptar amb equips autònoms d'il·luminació d'emergència que garanteixin el subministrament de la potència al quiròfan durant un mínim de dues hores a plena càrrega, i un mínim de dues preses de cada lloc en la sala de preanestèsia i totes les xarxes elèctriques de la sala de despertar.

Climatització

1 Classificació bàsica dels quiròfans i sales de proves

Atès que no hi ha normatives específiques que s'hagin de complir obligatòriament, la UNE 100713:2005, Instal·lacions d'aire en hospitals, és l'única norma de referència que els assimila a la classificació ISO que els correspon i el Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis (RITE) indica que els seus valors són vàlids. Respecte de les condicions d'asèpsia i confort que ha de tenir un quiròfan, la UNE-EN ISO 14644-1:2000, Sales netes i locals annexos, en defineix els paràmetres que han de complir.

- **Classe A. Quiròfans de cirurgia ambulatoria per a oftalmologia:**

En la cirurgia ambulatoria, únicament són de classe A els quiròfans destinats a intervencions quirúrgiques oftalmològiques, d'acord amb la UNE 171340:2011, ja que és consideren àrees de molt alt risc.

Classificació ISO classe 6.

- **Classe B. Quiròfans de cirurgia major ambulatoria:**

Destinats a la majoria de les intervencions quirúrgiques.

Classificació ISO classe 7.

- **Classe C, Quiròfans de cirurgia menor ambulatoria i sales per a proves intervencionistes:**

Destinats a intervencions quirúrgiques de mínima complexitat i a proves diagnòstico-terapèutiques intervencionistes.

Classificació ISO classe 8.

2. Paràmetres de disseny per a cada classificació

D'acord amb la UNE 100713, són els següents:

- Temperatura: entre 20 i 24° C
- Humitat relativa:
 - Classe A i B: 50% + 10%
 - Classe C: 50% (+10% i -20%)
- Nivell de sonoritat:
 - Quiròfans: nivell màxim de 40 dB(A)
 - Reanimació: nivell màxim de 35 dB(A)
- Pressió:
 - Classe A i B: > + 10 Pa
 - Classe C: > + 5 Pa

Aquests valors s'han d'incrementar en la mesura que calgui entre zones classificades.

3. Renovació d'aire exterior i recirculació

S'entén per renovació d'aire l'aportació d'aire exterior i per moviment de l'aire s'entén la quantitat de vegades que el volum d'aire total del quiròfan passa pels filtres terminals.

3.1 Moviment d'aire, aire exterior i velocitat

- Classe A. Quiròfans de cirurgia ambulatoria per a oftalmologia:
Classificació ISO classe 6, corresponent a la classe 1000 de la norma americana Federal Standard, i el sistema de difusió d'aire recomanat és el de flux turbulent.
El cabal de recirculació aconsellable és de 40 moviments/h, com a mínim, dels quals almenys 1.200 m³/h cal que siguin d'aire exterior, que ha de complir obligatòriament els paràmetres següents:
 - L'aire ha de ser del quiròfan mateix i únicament d'aquest, i per tant hi ha d'haver un sistema de tractament d'aire únic.
 - L'aire recirculat ha de ser tractat igualment que l'aire exterior.
 - Se n'ha de fer un control microbiològic d'acord amb la normativa vigent.La velocitat de l'aire en la zona d'ocupació ha de ser d'entre 0,2 i 0,3 m/s.
- Classe B. Quiròfans de cirurgia major ambulatoria:
Classificació ISO classe 7, corresponent a la classe 10000 de la norma americana Federal Standard, i el sistema de difusió d'aire recomanat és el de flux turbulent.
El cabal de recirculació aconsellable és de 25 moviments/h, com a mínim, dels quals almenys 1.200 m³/h han de ser d'aire exterior, que ha de complir obligatòriament els paràmetres següents:
 - L'aire ha de ser del quiròfan mateix i únicament d'aquest, i per tant hi ha d'haver un sistema de tractament d'aire únic.
 - L'aire recirculat ha de ser tractat igualment que l'aire exterior.
 - Se n'ha de fer un control microbiològic d'acord amb la normativa vigent.La velocitat de l'aire en la zona d'ocupació ha de ser d'entre 0,2 i 0,3 m/s.
- Classe C, Quiròfans de cirurgia menor ambulatoria i sales per a proves intervencionistes:
Classificació ISO classe 8, corresponent a la classe 100000 de la norma americana Federal Standard, i el sistema de difusió d'aire recomanat és el de flux turbulent.
El cabal de recirculació aconsellable és de 15 moviments/h, com a mínim, dels quals almenys 1.200 m³/h han de ser d'aire exterior.
La velocitat de l'aire en la zona d'ocupació ha de ser d'entre 0,2 i 0,3 m/s.

3.2 Resum de la renovació de l'aire exterior i recirculació

Classificació del quiròfan UNE 100713	Classificació ISO 14644	Flux	Cabal mínim d'aire exterior (m ³ /h)	Grau de contaminació (μS)	Concentració relativa màx. admissible (εSI)	Cabal mínim d'aire d'impulsió en moviment (2.400xμs/εSI)	Recirculacions mínimes per hora	Velocitat de l'aire a la sortida del difusor (m/s)
Classe A	6	Turbulent	1.200	1	2/3	3.600	20	0,2-0,3
Classe B	7	Turbulent	1.200	1	1	2.400	20	0,2-0,3
Classe C	8	Turbulent	1.200	1	—	2.400	15	0,2-0,3

3.3 Filtració

- Classe A. Quiròfans de cirurgia ambulatoria per a oftalmologia:
 Prefiltre EU4
 Filtre de sortida de climatitzador EU9
 Filtre final en el recinte de quiròfan H14
- Classe B. Quiròfans de cirurgia major ambulatoria:
 Prefiltre EU4
 Filtre de sortida de climatitzador EU9
 Filtre final en el recinte de quiròfan H13
- Classe C. Quiròfans de cirurgia menor ambulatoria i sales per a proves intervencionistes:
 Prefiltre EU4
 Filtre de sortida de climatitzador EU9

Gasos medicinals

Cal que es disposi de canalitzacions de subministrament de gasos i buit d'ús mèdic des de l'emmagatzematge exterior fins a la unitat de bloc quirúrgic, i que siguin preferentment fixos. Totes les preses han d'estar perfectament identificades mitjançant senyalització universal.

Distribució i definició dels espais

Quadres d'espais preceptius per tipologia

Centre per a proves diagnòstiques

1. Àrea de recepció i sala d'espera per a pacients
 - 1.1. Entrada i vestíbul
 - 1.2. Recepció
 - 1.3. Secretaria i admissió
 - 1.4. Sala d'espera general
 - 1.5. Cambra higiènica adaptada
2. Àrea clínica o assistencial
 - 2.1. Sala de consulta amb exploració
3. Àrea de proves diagnòstiques
 - 3.1. Vestidor per a pacients
 - 3.1.1. Cambra higiènica
 - 3.2. Control d'infermeria
 - 3.3. Office net
 - 3.4. Office brut
 - 3.5. Àrea de Readaptació al medi / Àrea de preparació de pacients
 - 3.6. Sala per a proves diagnòstiques

Centre amb bloc quirúrgic per a cirurgia menor ambulatoria (cma)

1. Àrea de recepció i sala d'espera per a pacients
 - 1.1. Entrada i vestíbul
 - 1.2. Recepció
 - 1.3. Secretaria i admissió
 - 1.4. Sala d'espera general
 - 1.5. Cambra higiènica adaptada
2. Àrea clínica o assistencial
 - 2.1. Sala de consulta amb exploració
 - 2.2. Sala de cures
3. Preoperatori i readaptació al medi
 - 3.1. Vestidor per a pacients
 - 3.1.1. Cambra higiènica
 - 3.2. Control d'infermeria
 - 3.3. Office net
 - 3.4. Office brut
 - 3.5. Àrea de Readaptació al medi / Àrea de preparació de pacients
4. Bloc quirúrgic per a cirurgia menor ambulatoria
 - 4.1. Accés
 - 4.2. Vestidors per al personal quirúrgic
 - 4.2.1. Cambra higiènica
 - 4.3. Transfer per a pacients
 - 4.4. Control d'infermeria
 - 4.5. Office net
 - 4.6. Preparació de cirurgians
 - 4.7. Subcentral estèril (si és el cas)
 - 4.8. Quiròfan per a cirurgia menor (cma)
 - 4.9. Despertar
 - 4.10. Descans del personal
 - 4.11. Magatzem per a material estèril
 - 4.12. Office brut
 - 4.13. Office de neteja

Centre amb bloc quirúrgic per a cirurgia major ambulatoria (CMA)

1. Àrea de recepció i sala d'espera per a pacients
 - 1.1. Entrada i vestíbul
 - 1.1.1. Recepció
 - 1.1.2. Secretaria i admissió
 - 1.1.3. Sala d'espera general
 - 1.1.4. Cambra higiènica adaptada
2. Àrea clínica o assistencial
 - 2.1. Sala de consulta amb exploració
 - 2.2. Sala de cures
 - 2.3. Espai per a personal
3. Preoperatori i readaptació al medi
 - 3.1. Vestidor per a pacients
 - 3.1.1. Cambra higiènica
 - 3.2. Control d'infermeria
 - 3.3. *Office net*
 - 3.4. *Office brut*
 - 3.5. Àrea de Readaptació al medi / Àrea de preparació de pacients
4. Bloc quirúrgic per a cirurgia major ambulatoria
 - 4.1. Accés
 - 4.2. Vestidors per a personal quirúrgic
 - 4.2.1. Cambra higiènica
 - 4.3. Vestidor de neteja (opcional)
 - 4.4. *Transfer* per a pacients
 - 4.5. Àrea de preanestèsia / Antequiròfan
 - 4.6. Control d'infermeria
 - 4.7. *Office net*
 - 4.8. Preparació de cirurgians
 - 4.9. Subcentral estèril (si és el cas)
 - 4.10. Quiròfan per a cirurgia major ambulatoria (CMA)
 - 4.11. Àrea de reanimació i despertar (REA)
 - 4.12. Descans de personal (si és el cas)
 - 4.13. Despatx de personal (si és el cas)
 - 4.14. Locutori
 - 4.15. Magatzem de material estèril
 - 4.16. *Office brut*
 - 4.17. *Office de neteja*

Descripció dels espais preceptius per tipologia

1. Àrea de recepció i sala d'espera per a pacients

En aquest espai s'hi ha de poder realitzar conjuntament o separadament les funcions més avall referenciades.

1.1. Entrada i vestíbul.

Espai diàfan.

1.2. Recepció.

Per a l'acollida dels pacients i familiars, i la realització dels tràmits administratius de registre i alta. La recepció ha de disposar d'un bon control visual de l'accés i s'ha de situar al costat de la zona d'espera per a pacients i acompanyants, així como del despatx d'informació. El taulell ha de tenir una zona baixa que sigui accessible per a persones en cadira de rodes.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

1.3. Secretaria i admissió.

Per al suport administratiu de totes les unitats que conformin el centre i relacionada amb la recepció i amb les zones interiors d'atenció i preparació dels pacients. Ha de disposar d'una àrea d'arxiu, però sense que aquests espais hagin de ser necessàriament contigus.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

1.4. Sala d'espera general.

Per als pacients i acompanyants. S'ha de situar pròxima a l'accés i ha de tenir una fàcil relació amb la zona de consulta i vestidors per a pacients. Cal que estigui condicionada per a estades d'unes quantes hores i amb la capacitat adequada a les dimensions de les diferents unitats.

1.5. Cambra higiènica adaptada.

Serveis higiènics per a les visites i pacients, que cal que estiguin adaptats per a persones amb discapacitat.

Amb lavabo i vàter.

2. Àrea clínica o assistencial

2.1. Sala de consulta amb exploració.

Espai de consulta per a informació dels pacients i familiars. Cal que tingui una superfície mínima de 10 m², amb una zona de despatx i una zona d'exploració.

Ha de disposar de mobiliari d'oficina, taulell de material no porós amb una pica rentamans i aigua corrent, i d'una llitera d'exploració amb il·luminació específica.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

2.2. Sala de cures.

Espai per a cures i petita cirurgia, cirurgia de consultori. Cal que tingui una superfície mínima de 10 m², amb una situació de la llitera o taula quirúrgica que permeti accedir als pacients des dels peus i els dos costats.

Ha de disposar d'un taulell de material no porós amb una pica rentamans i aigua calenta i freda, amb una aixeta d'accionament no manual i sabó desinfectant. Amb il·luminació específica a la zona de treball.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

2.3. Espai per a personal (és opcional).

Zona de treball i descans per al personal.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

Cal que disposi de serveis higiènics i espai per a canvi de roba i dipòsit d'objectes personals.

3. Àrea per a proves diagnòstiques, àrea de preoperatori i àrea de readaptació al medi

En les zones de preoperatori i readaptació, no s'estableix un esquema únic de circulació de personal, pacients, subministraments, material estèril i brut, i hi poden ser vàlids diferents tipus sempre que es compleixin els criteris de renovació i circulació de l'aire entre els diferents locals que inclou el bloc quirúrgic i es compleixin els protocols de neteja, de personal, instrumental i equips. Es recomana un disseny tan simple com sigui possible i que resulti comprensible per a tots els usuaris del bloc.

3.1. Vestidor per a pacients (n'hi ha d'haver un d'adaptat).

Per a canvi de roba i dipòsit d'objectes personals. Barrera física per accedir a la zona estèril.

3.1.1. Cambra higiènica per a pacients.

Servei higiènic per a pacients, que, si és pròxim al vestidor per a pacients, ha de tenir l'accés des de l'exterior d'aquest.

Amb lavabo i vàter.

3.2. Control d'infermeria.

Localitzat en una posició central dins de la zona de readaptació al medi. Ha de permetre l'observació directa de tots els llocs de la sala comuna. Cal que estigui connectat directament amb l'office net i l'office brut.

Amb les comunicacions entre els pacients i infermeria mitjançant un sistema acústic i lluminós.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

3.3. Office net.

Magatzem de material net i preparació de fàrmacs.

Cal que disposi d'un taulell de material no porós amb pica i aixeta d'accionament no manual amb aigua freda i calenta.

3.4. Office brut.

És al bloc quirúrgic, amb accés des del passadís brut.

Per a emmagatzematge de roba i material brut i material de rebuig. Cal que disposi d'un punt d'aigua i un abocador.

Ha d'incloure espai per a la classificació avançada de residus.

3.5. Àrea de readaptació al medi / Àrea de preparació de pacients

Per al restabliment de les funcions vitals i retorn a la connexió amb l'entorn dels pacients, espai per a la recuperació. S'ha de situar en la zona pròxima a la d'espera general i sortida de la unitat, en una sala diàfana, amb els llocs distribuïts de forma que en sigui possible la visió directa des del control d'infermeria.

Cada lloc ha de disposar d'espai suficient per poder accedir als pacients des dels peus i els dos costats, cal que estigui dotat d'una llitera o butaca de tractament i que tingui espai per a una persona acompanyant durant la recuperació dels pacients.

Ha de tenir capçaleres amb preses elèctriques i d'oxigen i buit.

Amb possibilitat de tancament per mantenir la privacitat.

Amb les comunicacions entre els pacients i infermeria mitjançant un sistema acústic i lluminós.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques.

3.6. Sala de proves diagnòstiques (endoscòpies, proves intervencionistes, etc.)

La superfície útil mínima ha de ser de 10 m², amb un disseny de planta més aviat quadrat.

Les parets i sostres han de ser de materials durs, no porosos, rentables i ignífugs, continus i sense esquerdes, i no hi ha d'haver guies ni elements susceptibles d'acumular brutícia.

El terra ha de ser rentable, semiconductor, connectat a presa de terra, sense punts i sense angles entre els paraments verticals i horitzontals.

La porta ha de tenir un mínim d'1,2 m d'amplada, preferiblement d'accionament automàtic i corredissa amb guia externa.

La instal·lació elèctrica ha de ser segons ITC-BT-38 del RBT. Cal que garanteixi el total funcionament de la sala el temps necessari en el cas de tall de subministrament elèctric.

Ha de tenir les condicions tècniques d'un quiròfan general (RITE). I les condicions de climatització de la UNE 100173 (instal·lacions de condicionament d'aire en hospitals), ASHRAE, AIA. S'ha de garantir que tingui la classificació ISO classe 8.

El taulell ha de ser de material no porós amb una pica rentamans, i amb una aixeta d'accionament no manual amb aigua calenta i freda i sabó desinfectant.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

4. Bloc quirúrgic per a cirurgia menor ambulatoria

4.1. Accés.

Associat a la zona de vestidors per a pacients, personal i àrea de preparació preoperatòria.

Cal que estigui dotat d'una porta que hi impedeixi un accés no controlat.

4.2. Vestidors per a personal quirúrgic.

Com a barrera física per a l'accés a zona quirúrgica del personal quirúrgic. Amb circulació lineal i un disseny de resclosa des de l'exterior respecte a la circulació interna del bloc quirúrgic.

4.2.1. Cambra higiènica.

Servei higiènic pròxim al vestidor però amb accés des de l'exterior del bloc quirúrgic. És obligatori en els blocs quirúrgics amb més de dos quiròfans.

4.3. Transfer per a pacients.

Accés al bloc quirúrgic dels pacients.

Els pacients han de passar des del vestidor, amb circulació lineal, a la zona quirúrgica a través d'una barrera física si hi accedeixen pel seu propi peu; pel que fa als pacients enllitats, cal impedir el pas a la zona neta de la base de les lliteres i del personal acompanyant.

4.4. Control d'infermeria.

Cal que estigui localitzat en una posició central dins de la àrea de preanestèsia i de despertar. Ha de permetre l'observació directa de tots els llocs de la sala comú. Connectat directament amb l'office net i l'office brut. Amb les comunicacions entre els pacients i infermeria mitjançant un sistema acústic i lluminós.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

4.5. Office net.

Magatzem de material net i preparació de fàrmacs.

Ha de tenir un taulell de material no porós amb una pica i aixeta d'accionament no manual amb aigua freda i calenta.

4.6. Preparació de cirurgians.

Destinat a la desinfecció de les mans i col·locació de guants i mascaretes. Cal que estigui contigu al quiròfan i amb la possibilitat de compartir-lo cada dos quiròfans.

Ha de comptar, com a mínim, amb dos punts d'aigua per quiròfan, proveïts d'aixetes quirúrgiques d'accionament no manual i dispensadors de sabó antisèptic.

4.7. Subcentral estèril (és opcional).

Per a l'esterilització urgent d'instrumental o esterilitzacions puntuals. La producció del material estèril de la unitat s'ha de realitzar fora d'aquesta.

Ha de disposar d'un taulell per a un esterilitzador de sobretaula.

Hi ha d'haver preses elèctriques i punt d'aigua.

4.8. Quiròfan per a cirurgia menor ambulatoria (cma).

La superfície útil mínima de cada quiròfan ha de ser de 20 m² i s'ha de poder inscriure un cercle de 4 m de diàmetre al voltant de la taula d'operacions; lliure d'elements estructurals. El quiròfan ha de tenir una alçada lliure mínima de 3 m.

Les parets i sostres han de ser de materials durs, no porosos, impermeables, rentables i ignífugs, sense esquerdes, continus i sense lluentors, no hi ha d'haver guies ni elements susceptibles d'acumular brutícia i els elements de paret han de ser encastats o en torres penjades del sostre.

El terra ha de ser rentable, semiconductor, connectat a presa de terra, sense punts i sense angles entre els paraments verticals i horitzontals.

Les portes han de tenir un mínim d'1,2 m d'amplada, i cal que siguin preferiblement d'accionament automàtic i corredisses amb guia externa.

La instal·lació elèctrica ha de ser segons ITC-BT-38 del RBT. Hi ha d'haver fonts de llum tancades per a la il·luminació ambient del quiròfan, que ha de ser almenys de 1.000 lux, i a la

taula, de 25.000 lux. Cal que es disposi d'ancoratge per a làmpada i protecció contra riscos elèctrics. I també instal·lació de SAI per garantir el total funcionament del quiròfan el temps necessari per connectar el subministrament alternatiu.

Ha de complir les condicions tècniques d'un quiròfan general (RITE), i les condicions de climatització de la UNE 100173 (instal·lacions de condicionament d'aire en hospitals), ASHRAE, AIA. S'ha de garantir que tingui la classificació ISO de classe 8.

Cada quiròfan ha de disposar d'una instal·lació de gasos repartida en dos quadres, preferentment amb braços articulats mòbils, un per a anestèsia amb oxigen, buit, gasos anestèsics, aire medicinal i extracció de gasos anestèsics, i l'altre, per a cirurgia amb oxigen, buit i aire medicinal. Cal que disposi d'un rellotge.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

4.9. Despertar (reanimació).

Per a la reanimació dels pacients als quals s'ha fet una intervenció; espai compatible amb l'àrea d'adaptació al medi. Relacionat amb la sortida dels pacients del quiròfan.

Amb un mínim d'una plaça per quiròfan.

Les portes d'accés des de l'àrea quirúrgica han de tenir un mínim d'1,2 m d'ample, i és aconsellable que tinguin accionament automàtic.

Cada plaça ha de disposar de preses elèctriques, enllumenat individual, comunicació amb infermeria, gasos medicinals, oxigen i buit. Cal que hi hagi espai suficient per poder accedir als pacients des dels peus i els dos costats de la llitera, a més de les necessitats de circulació general. Amb possibilitat d'aïllament visual entre els llocs mitjançant elements mòbils.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

4.10. Descans del personal.

Per al descans del personal, pròxim al control; ha d'incloure un petit office. N'hi ha d'haver als blocs quirúrgics on es fa servir el quiròfan de manera continuada o als blocs quirúrgics amb més de dos quiròfans. Amb barrera física per tornar a accedir a la zona quirúrgica.

Amb connexió telefònica i punt d'aigua.

4.11. Magatzem per a material estèril.

Per a emmagatzemar-hi el material estèril, per a utilitat quirúrgic i material fungible.

Amb pressió positiva i climatitzador amb filtres absoluts.

4.12. Office brut.

Per a l'emmagatzematge de roba bruta i material de rebuig. Amb accés des del passadís de brut, pot contenir un abocador. Cal que disposi d'un punt d'aigua.

Ha d'incloure espai per a classificació avançada de residus.

4.13. Office de neteja.

Per a estris i productes de neteja. Amb accés des del passadís de brut; cal que disposi d'un punt d'aigua i d'abocador.

5. Bloc quirúrgic per a cirurgia major ambulatoria (CMA)

5.1. Accés.

Associat a la zona de vestidors per a pacients i personal i al local de preparació preoperatòria. Cal que estigui dotat d'una porta que impedeixi un accés no controlat.

5.2. Vestidors personal quirúrgic.

Barrera física per a l'accés a zona quirúrgica del personal quirúrgic. Amb circulació lineal i un disseny de resclosa des de l'exterior a la circulació interna del personal dins del bloc quirúrgic.

5.2.1. Cambra higiènica.

Servei higiènic pròxim al vestidor però amb accés des de l'exterior del bloc quirúrgic. És obligatori en els blocs quirúrgics amb més de dos quiròfans.

5.3. Vestidors personal de neteja (és opcional).

Barrera física per a l'accés a zona quirúrgica del personal auxiliar i de neteja.

5.4. Transfer per a pacients

Accés al bloc quirúrgic dels pacients.

Els pacients han de passar des del vestidor, amb circulació lineal, a la zona quirúrgica a través d'una barrera física si hi accedeixen pel seu propi peu; en el cas dels pacients enllitats, s'ha d'impedir el pas a la zona neta de la base de les lliteres i del personal acompanyant.

5.5. Àrea de preanestèsia / Antequiròfan

Per a preparació dels pacients abans i durant l'anestèsia. Espai compatible amb la zona de despertar.

En una sala comuna o en cubicles individuals; amb un mínim d'una plaça per quiròfan.

Ha d'incloure espai per a l'emmagatzematge d'accessoris d'anestèsia, material estèril i fluids d'infusió.

Cada lloc ha de disposar de preses elèctriques, de gasos i comunicació amb infermeria.

Cal que tingui un taulell de material no porós amb pica i aigua corrent freda i calenta.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques.

5.6. Control d'infermeria.

Localitzat en una posició central dins de les àrees de preanestèsia i despertar (REA). Ha de permetre l'observació directa de tots els llocs de la sala comuna, connectat directament amb l'*office net* i l'*office brut*.

Amb les comunicacions entre els pacients i infermeria mitjançant un sistema acústic i lluminós.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

5.7. Office net.

Magatzem de material net i preparació de fàrmacs.

Ha de tenir un taulell de material no porós amb una pica i aixeta d'accionament no manual amb aigua freda i calenta.

5.8. Preparació dels cirurgians.

Destinat a la desinfecció de les mans i col·locació de guants i mascaretes. Contigu al quiròfan i amb la possibilitat de compartir-ho cada dos quiròfans.

Ha de comptar, com a mínim, amb dos punts d'aigua per quiròfan, proveïts d'aixetes quirúrgiques d'accionament no manual i dispensadors antisèptics.

5.9. Subcentral estèril (és opcional).

Per a l'esterilització urgent d'instrumental o esterilitzacions puntuals. La producció del material estèril de la unitat s'ha de realitzar fora d'aquesta.

Ha de tenir un taulell per a un esterilitzador de sobretaula.

Hi ha d'haver preses elèctriques i punt d'aigua.

5.10. Quiròfan per a cirurgia major ambulatoria (CMA).

La superfície útil mínima de cada quiròfan ha de ser de 30 m² i s'ha de poder inscriure un cercle de 5 m de diàmetre al voltant de la taula d'operacions, lliure d'elements estructurals. El quiròfan ha de tenir una alçada lliure mínima de 3 m.

Les parets i sostres han de ser de materials durs, no porosos, impermeables, rentables i ignífugs, sense esquerdes, continus i sense lluentors, no hi ha d'haver guies ni elements susceptibles d'acumular brutícia i els elements de paret han de ser encastats o en torres penjades del sostre.

El terra ha de ser rentable, semiconductor, connectat a presa de terra, sense punts i sense angles entre paraments verticals i horitzontals.

Les portes han de tenir un mínim d'1,5 m d'amplada, i cal que siguin preferiblement d'accionament automàtic i corredisses amb guia externa.

La instal·lació elèctrica ha de ser segons ITC-BT-38 del RBT. Hi ha d'haver fonts de llum tancades per a la il·luminació ambient del quiròfan, que ha de ser almenys de 1.000 lux, i a la taula, de 25.000 lux. Cal que disposi d'ancoratge per a làmpada i protecció contra riscos elèctrics, i d'instal·lació de SAI per garantir el total funcionament del quiròfan el temps necessari per connectar el subministrament alternatiu.

Ha de complir les condicions tècniques d'un quiròfan general (RITE); proteccions especials (RX, làser, etc.) en funció de l'ús del quiròfan; condicions de climatització de la UNE 100173 (instal·lacions de condicionament d'aire en hospitals), ASHRAE, AIA. S'ha de garantir que tingui la classificació ISO classe 7 (quiròfans per a oftalmologia, classificació ISO classe 6).

Cada quiròfan ha de disposar d'una instal·lació de gasos repartida en dos quadres, preferentment amb braços articulats mòbils, un per a anestèsia amb oxigen, buit, gasos anestèsics, aire medicinal i extracció de gasos anestèsics, i l'altre, per a cirurgia amb oxigen, buit i aire medicinal. Cal que disposi d'un rellotge.

Els espais dels equips de les instal·lacions han d'ubicar-se, sempre que sigui possible, en un nivell diferent al del bloc quirúrgic, preferentment en les cobertes.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

5.11. Àrea de reanimació i despertar (REA).

Per a la reanimació dels pacients als quals s'ha fet una intervenció.

Relacionada amb la sortida dels pacients del quiròfan i pròxima a les zones de preoperatori i postoperatori (preanestèsia i adaptació al medi).

En una sala comuna o en cubicles individuals, amb un mínim d'una plaça per quiròfan.

Les portes d'accés des de l'àrea quirúrgica han de tenir un mínim d'1,2 m d'ample, i és aconsellable que tinguin un accionament automàtic.

Cada plaça ha de disposar de preses elèctriques, enllumenat individual, gasos medicinals, oxigen i buit. Cal que tingui un espai suficient (0,70 m) per poder accedir als pacients des dels peus i els dos costats de la llitera, a més de les necessitats de circulació general. Amb possibilitat d'aïllament visual entre les places mitjançant elements mòbils.

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

5.12. Descans del personal.

Per al descans del personal, pròxim al control; ha d'incloure un petit *office*. N'hi ha d'haver als blocs quirúrgics on es fa servir el quiròfan de manera continuada o als blocs quirúrgics amb més de dos quiròfans. Amb barrera física per tornar a accedir a la zona quirúrgica.

Amb connexió telefònica i punt d'aigua.

5.13. Despatx per a personal (obligatori als blocs quirúrgics que tenen a partir de quatre quiròfans).

Hi ha d'haver-hi connexions informàtiques i telefòniques.

5.14. Locutori.

Per informar els familiars. Cal que disposi de funció de resclosa i separació dels espais, amb accés per als facultatius des de la zona estèril i accés per als familiars des de la zona comuna. Amb pressió positiva.

5.15. Magatzem de material estèril.

Per a l'emmagatzematge del material estèril.

Amb pressió positiva i climatitzador amb filtres absoluts.

5.16. Magatzem d'equips (en cas de ser necessari).

Per a l'emmagatzematge de l'aparellatge i equips portàtils de RX i intensificadors d'imatge.

Amb preses elèctriques per a la revisió dels equips.

5.17. Magatzem general.

Per a l'emmagatzematge de l'utilatge quirúrgic, pròtesis i material fungible.

5.18. Office brut.

Per a l'emmagatzematge de roba bruta i material de rebuig. Amb accés des del passadís de brut; en aquest cas pot contenir abocador. Cal que disposi d'un punt d'aigua.

Ha d'incloure espai per a classificació avançada dels residus.

5.19. Office de neteja.

Per a estris i productes de neteja. Amb accés des del passadís de brut; ha de disposar d'un punt d'aigua i d'abocador.